

F. t. beslutn. vedr. husdyrgødning m.v.

Forbedring af udnyttelsen af
 husdyrgødning fra ca. 22 pct. til 40
 pct. = 18 pct. \times 230.000 t N i
 husdyrgødning = \div 41.000 t N
 Reduktion af
 handelsgødningsforbruget som
 følge af ændret økonomisk optimal
 N-norm (380.000 \div 41.000) =
 339.000 t N \times 20 pct. = \div 67.000 t N
 Reduktion af
 handelsgødningsforbruget i alt \div 108.000 t N

Ifølge »Vandmiljø 90« vil en generel nedsættelse af handelsgødningsforbruget med 20 pct. give en reduktion af udvaskningen på 3–5 kg N pr. ha, i alt en reduktion på ca. 10.000 t N for hele landbruget.

En forbedret udnyttelse af husdyrgødningen ved en stigning fra ca. 22 pct. til 40 pct. vil ifølge »vandmiljø 90« give en reduceret udvaskning på minimum ca. 40 kg N pr. ha \times 1.100.000 ha, hvor der udbringes husdyrgødning = ca. 44.000 t reduceret N udvaskning.

I »Vandmiljø 90« er det opgjort, at udvaskningen i dag er reduceret med ca. 50.000 t N. Ved en reduktion af udvaskningen på mellem 50.000 og 60.000 t N ved hjælp af dette forslag og ved forskellige mindre strukturelle tiltag, ekstensivering, økologisk jordbrug m.v. kan opfyldelsen af vandmiljøplanens mål om reduktion af udvaskningen med 125.000 t N ske i løbet af få år.

Til punkt 3

I Miljøministeriets handlingsplan for nedsættelse af forbruget af bekæmpelsesmidler, december 1986, er det aftalt med landbrugets organisationer, at forbruget af bekæmpelsesmidler, målt i kg aktivt stof og behandlingshyppighed, skal nedsættes med 25 pct. inden 1990 og med 50 pct. inden 1997.

I miljøministerens redegørelse R 17 af 8. maj 1990 konkluderes det, at målene i handlingsplanen ikke er nået. I forbrugsudviklingen siden da er der absolut intet, der tyder på, at målet for 1990 nås inden år 2000.

Det er ikke overraskende for Socialistisk Folkeparti, idet SF allerede i beslutningsforslag nr. B 14 fra 1984, der dannede udgangspunkt for handlingsplanen fra 1986, forudsagde, at det ganske givet var nødvendigt at indføre en afgift på bekæmpelsesmidler for at mindske brugen af disse tilstrækkeligt.

Den her foreslåede afgift er identisk med den afgift, der er beskrevet i rapport nr. 35, Statens Jordbrugsøkonomiske Institut, 1987. Rapportens hoved-

konklusion er, at afgiften kan anvendes til at regulere pesticidforbruget uden væsentlige produktionsmæssige forvridninger, og at opkrævninger af afgiften vil være forholdsvis let at administrere.

En afgift på 100 kr. pr. behandling pr. ha forventes at reducere forbruget med ca. 20 pct. ifølge rapporten. Afgiften hæves/sænkes efter behov for at opfylde handlingsplanen.

Det er formentlig realistisk at forestille sig, at afgiften på 100 kr./ha er stor nok til at nå målsætningen i handlingsplanen. Det mest ideelle vil naturligvis være, at målet kan nås uden afgift, men idet afgiften fastsættes efter behov, vil en sådan situation betyde, at afgiften bortfalder.

Dermed er det op til landbruget selv, om afgiften er nødvendig eller ej.

Den hidtidige manglende opfyldelse af målene i handlingsplanen og forbrugsudviklingen gør det imidlertid nødvendigt at indføre afgiften nu, hvorefter den kan bortfalde på et senere tidspunkt.

Ud over afgiften vil en række faktorer kunne nedsætte forbruget af bekæmpelsesmidler:

- lavere priser for planteprodukter vil sænke skadetærsklen for specielt svampemidler,
- en fortsat forbedret rådgivnings- og varslingstjeneste,
- fortsatte forsøg med skadetærskler og information om disse til landmændene,
- forbedret sprøjeteknik/lavere doseringer,
- fortsat udbygning af forsøgene med mekanisk ukrudtsbekæmpelse, der allerede i dag er en konkurrencedygtig bekæmpelsesmetode i mange tilfælde, hvor der anvendes ukrudtsmidler,
- større anvendelse af sortsblandinger,
- ekstensivering af landbrugsjord,
- fortsat udbredelse af økologisk jordbrug.

Den økonomiske omfordeling i landbruget vil som nævnt være temmelig beskedn, men der vil være en mindre omfordeling på maksimalt 50 kr./ha fra bedrifter med et kemikalieforbrug, der ligger over, hvad der er normalt. Denne omfordeling vil gennem afgiften betale for den ekstrabelastning, omgivelserne udsættes for, til bedrifter, hvor miljøbelastningen med kemikalier er lavere end normalt, hvilket må anses for både rimeligt og fornuftigt i forhold til handlingsplanens målsætninger.

Ifølge rapporten fra Statens Jordbrugsøkonomiske Institut vil landbrugets samlede tab ved en behandlingsafgift på 100 kr. pr. behandling være ca. 700 mio. kr. årligt. Tilbageføres afgiftsprovenuet på ca. 600 mio. kr. årligt til landbruget, vil nettotabet kun være ca. 100 mio. kr. årligt, hvilket svarer til 35 kr./ha.